

společná tisková zpráva

Poslanci právě schválili novelu zákona o podporovaných zdrojích: pomáhá slunci a bioplynu, ale ignoruje nejlevnější vítr

pátek 10. dubna 2015

Domácnosti a firmy si budou moci brzo začít vyrábět svou vlastní elektřinu a ušetřit tak za energii ze sítě. Teoreticky. Proto, aby se to stalo doopravdy, musí však stát přidat: zavést net-metering, obnovit hodinové zelené bonusy pro obecní a družstevní větrné i malé solární elektrárny nebo jinou formu podpory.

Hnutí DUHA a Komora OZE vítají dnešní schválení novely zákona o podporovaných zdrojích energie sněmovnou. O postupné energetické osamostatnění domácností i obcí usilují už déle než rok. Novela ruší dosavadní administrativní komplikace, které domácnostem blokovaly cestu k větší nezávislosti a výrobě čisté elektřiny. Na to, aby si lidé mohli na střeše vyrábět vlastní elektřinu:

- nebudou muset mít živnostenský list ani licenci na provozování elektrárny,
- budou moci být zároveň připojeni k síti a odebírat z ní elektřinu, pokud jí nebude dostatek ze solárních panelů.

Na to, aby se i v ČR začalo na střechách objevovat víc solárních panelů, to ale nestačí. Kvůli finanční podpoře jaderné i uhelné elektřiny ani dnes ještě nemohou obnovitelné zdroje většinou konkurovat konvenčním. Podle prognóz je však tato doba za dveřmi

Malé solární elektrárny lze nejlépe podpořit zavedením tzv. net-meteringu či obnovením hodinového zeleného bonusu. Podobný princip se osvědčuje v Německu, Itálii, Spojených státech a nově i v Polsku. Pozitivní vliv by měly i dotace z Nové zelené úsporám na pokrytí části pořizovacích nákladů, to však vláda v pondělí neschválila.

Zásadní slabinou novely zákona je, že zcela chybí jakékoliv zohlednění nejlevnějšího zdroje čisté elektřiny – větrné energie. I když cena jedné kilowatthodiny větrné elektřiny od konce osmdesátých let klesla na méně než desetinu, nové větrné elektrárny se ještě asi šest až devět let bez určité podpory neobejdou. Stát by proto měl čistou elektřinu z obecních a družstevních větrných elektráren podpořit obnovením hodinových zelených bonusů. Ty platí pro vodní elektrárny, pružně reagují na trh a minimalizují náklady spotřebitelů a státu. Ideálně lze podporu zavést v kombinaci se systémem aukcí, který ji ještě zlevní.

Stát by také mohl větrné a malé sluneční elektrárny podpořit přes energetická družstva nebo projekty vlastněné obcemi. V Belgii, Německu i jinde se skvěle osvědčují.

Za deset let by z větru mohlo pocházet tolik elektřiny, kterou spotřebuje asi milión a půl (tedy třetina) českých domácností. Spotřebitele by taková podpora vyšla jen na asi šest haléřů v ceně každé kilowatthodiny (dnes stojí přibližně 5 korun za kilowatthodinu v základní sazbě), tedy asi na jedno procento ceny. Měsíčně by si domácnost s průměrnou spotřebou připlatila asi 18 korun [1].

Novela zavádí podporu tepla pro bioplynové stanice na vyříděný komunální bioodpad, odpad ze zemědělství či z potravinářství. Jen z potravinářského odpadu se v ČR dá vyrobit dost energie pro asi 120 tisíc domácností. Bioplynové stanice na odpad by mohly vzniknout prakticky v každém okresním městě.

Sněmovna se také přiklonila k problematické verzi prodloužení výjimky pro starší rozpracované projekty vybraných obnovitelných zdrojů [2].

Zástupci Komory obnovitelných zdrojů energie a Hnutí DUHA včera představili novou analýzu české větrné energetiky [1]. Spočítala, že:

- Větrnou energií lze v roce 2050 v ČR vyrábět 18,29 terawatthodin (TWh) elektřiny ročně, což odpovídá výrobě dvou jaderných bloků o výkonu 1 200 megawatt (MW), které prosazuje ministr průmyslu Jan Mládek. Je to také víc, než spotřebují všechny české domácnosti.
- Nové jaderné bloky ale ani větrné elektrárny se bez určité podpory neobejdou. Ovšem v jejich výši je velký rozdíl: Podpora větru by stála v průměru 14 miliard ročně (vyplácených po dobu 20 let), kdežto podpora nových jaderných bloků 84 miliard ročně (vyplácených po dobu 35 let). Celkové vyplacené dotace by u jaderných bloků byly 2,9 biliónu, u větru jen 0,3 biliónu. Oproti dlouhodobému zlevňování větrné elektřiny je elektřina z jaderných elektráren naopak stále dražší a obrat trendu není na dohled. Pro nejbližší dekády se bez dotací neobejde.
- Rozvojem větrné energetiky vznikne v ČR 17 až 23 tisíc pracovních míst, bude-li vláda rozvíjet větrnou energii dle potenciálu vypočteného Akademií věd. Pokud se navíc vláda systematicky zaměří na podporu ocelářských a dalších podniků vyrábějících hřídele, převodovky nebo věže či další komponenty pro větrné elektrárny, můžeme se zařadit vedle nejrozvinutějších zemí vyrábějících větrné elektrárny, jako je Francie, Itálie, Německo či Dánsko. Pracovních míst by pak mohlo přibýt až dvojnásobně.

Hnutí DUHA minulý týden zveřejnilo výsledky výzkumu veřejného mínění, který ukázal, že dvě třetiny obyvatel ČR chtějí, aby stát založil svoji energetickou politiku především na podpoře zateplování domů a jiných úspor nebo na využívání větrné, solární či vodní energie. Jen 13 % lidí nejvíce preferuje koncepci založenou na jaderné energetice. A pouhých 7 % si myslí, že by stát měl hlavně zajistit energetice dostatek uhlí. Proti stejnému průzkumu před třemi lety tak skoro o třetinu ubylo přesvědčených zastánců jaderné a uhelné energetiky [3].

Martin Mikeska, energetický expert Hnutí DUHA, řekl:

„Komora OZE a Hnutí DUHA o zjednodušení podmínek pro tzv. mikro zdroje, čili pomoc domácnostem a podnikům v jejich snaze o postupné energetické osamostatnění usilují už déle než rok, a proto současnou novelu vítají. Zároveň ale už měsíce zůstává nevyslyšena naše zásadní připomínka – stát stále ignoruje nejlevnější zdroj energie – vítr.“

„Zdá se, že po tajfunu Fišerovy, Nečasovy a Rusnokovy vlády se situace začíná dostávat do normálu. Poslanci a poslankyně dali zelenou domácnostem, které se chtějí postupně osamostatnit od elektřiny ze sítě. Aby to neskončilo u pár ekologických a technologických nadšenců, měl by ministr průmyslu Jan Mládek místo vymyšlení schovávaček pro dotace

pro nové jaderné bloky přijít s funkčním návrhem podmínek pro energetická družstva, net-metering nebo obnovit hodinové zelené bonusy pro nejlevnější zdroj elektřiny – vítr.“

Štěpán Chalupa, předseda Komory obnovitelných zdrojů, řekl:

„Sněmovnou schválený návrh novely zákona o podporovaných zdrojích má přece jen několik chyb. Ta nejpodstatnější je ignorování větrných elektráren. Těžko najít racionální důvody, proč stát, jinde štedrý miliardami mj. pro uhlí, nechce podpořit stovkami miliónů nejlevnější elektřinu z větru. Administrativní úleva pro malé tzv. mikrozdroje je dobrý krok, ale jen jedna z podmínek pomoci domácnostem k instalaci vlastních solárních panelů na střeše. Odstranění podpory panelů z nedávno zveřejněné Nové zelené úsporám naznačuje, že to stát nemyslí zas tak upřímně.“

„Z informací členů naší asociace vyplývá, že už dnes průmysl vyrábějící pro větrné elektrárny dává v České republice práci dvěma tisícovkám lidí. Vyrábějí se tu věže, převodovky i hřídele pro větrné elektrárny, ale i celé elektrárny. Bohužel téměř vše jde na vývoz, protože domácí odbyt prakticky neexistuje. Pokud se vláda rozhodne podpořit tento nejlevnější zdroj elektřiny, přibude k dnešním asi dvěma tisícům dalších dvacet tisíc pracovních míst. Můžeme jít ale i dál, zúročit svou průmyslovou tradici, z ČR vybudovat velmoc větrných elektráren a přidat se tak k Francii, Itálii, Německu či Dánsku.“

Kontakty:

Martin Mikeska, program Energie Hnutí DUHA, 603 780 670,
martin.mikeska@hnutiduha.cz

Štěpán Chalupa, Komora obnovitelných zdrojů energie, 603 420 387,
stepan.chalupa@komoraoze.cz

Jan Piňos, média a komunikace Hnutí DUHA, 731 465 279, jan.pinos@hnutiduha.cz

Poznámky:

[1] Chalupa, Štěpán a kol.: Analýza větrné energetiky v Česku. Praha 2015.
Dostupná na www.hnutiduha.cz/analyza-vetrne-energetiky nebo
<http://www.csve.cz/clanky/potencial-vetrne-energie-cr/495>

[2] Sněmovna tak učinila nesprávný krok. Namísto přijatelného prodloužení podpory (pro značně rozpracované projekty) do roku 2017 podle doporučení rozpočtového výboru přijala verzi s podporou pro privilegované projekty s autorizací MPO až do roku 2019. To nelze nazvat rovnými podmínkami na trhu obnovitelných zdrojů, jedná se o diskriminační výběr. Nepřijímá-li stát nákladově levnější návrhy Komory OZE na obnovení podpory elektřiny pro vítr v otevřené soutěži, znamená to zřejmě, že chce podporovat pouze „vyvolené“.

[3] <http://www.hnutiduha.cz/aktualne/novy-pruzkum-23-obyvatele-chce-energetiku-zalozenou-na-ustporach-nebo-obnovitelnych-zdrojich>